

§. 21. Hactenus de definitione Voluntatis, quæ communiter dispescitur (1.) in Voluntatem simplicem, quæ simpliciter in omne fertur bonum, sive verum, sive apparet; & determinatam, quæ est appetitus restrictus ad certa media, quibus intervenientibus aliquid bonum volumus. (2.) in Consiliativam, quæ judicat aliquid esse bonum vel non bonum, ut fiat, vel non fiat; Affectivam, quæ appetit id, quod judicat esse bonum: & Imperativam, quæ imperat aliquid fieri. Cæterum quando Voluntas accipitur pro ipso actu volendi, celebris est distinctio inter voluntatem efficacem & simplicis complacentiæ. Illa est, quæ fertur in rem non secundum se tantum, sed ut efficiendam aut consequendam: Hæc est quæ nascitur ex re secundum se, sine ulla cogitatione efficiendi vel consequendi. Ex qua distinctione liquet, quid ad tale ratiocinium sit respondendum. Quicunque volunt finem, volunt m. media ad finem necessaria. Sed omnes homines volunt salutem æternam tanquam finem. E. volunt m. vitam piam & calamitosam tanquam media &c. Conclusio quam sit falsa, toto die, proh dolor! probatur experientia; quapropter hac distinctione canon ille Topicus erit limitandus h. m. Q. volunt finem voluntate efficaci, &c. Sic suas quidam, ad alia sublimiora contendentes animum, iterum atque iterum crepant distinctiones inter voluntatem absolutam, & conditionatam; jam inter voluntatem signi & beneplaciti, quas nos in praesenti, cum ad institutum nostrum vix quadrent, juvat non minetenus attigisse potius, quam prolixè & sigillatim explicasse, ne male audire cogamus: manum de tabula.

§. 22. Accessum itaq; facimus ad quæstiunculas nonnullas paucis evolvendas. Quæritur I. An Voluntas possit cogi? Cogi h. l. ita explicante B. Stalio, nihil aliud est, quam vim s. violentiam pati, ut idem sit, ac si quæras, an τὸ

Bίαν